

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9C/126/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116207777
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8116207777.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcu: E.. F. Z., S..: XX.XX.XXXX, M. A. XXXX/XX, XXX XX Q., právne zastúpený: JUDr. Ján Garaj, MBA, IČO: 43341993, so sídlom Hviezdoslavova 2, 058 01 Poprad 1 proti žalovanému: PROGRES - Pozemné stavby, a.s., IČO: 00605921, so sídlom Masarykova 16, 080 01 Prešov o vydanie bezdôvodného obohatenia., takto

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a.

II. Žalovanému náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

III. Žalobca j e p o v i n n ý zaplatiť znalcovi Ing. Petrovi Hamindovi, Húskova 3, 040 23 Košice náhradu trov znaleckého dokazovania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu 1. inštancie o výške týchto trov.

o d ô v o d n e n i e :

1. Pôvodne osobitnými žalobami spojenými do jedného konania vyššie uvedenej značky sa žalobca domáhal vydania medzitýmneho rozsudku, ktorým by súd určil, že mu patrí právo na vydanie bezdôvodného obohatenia za užívanie bez právneho dôvodu žalovaným a to pozemku CKN, parc. Č.. XXXX/X, Z..Ú.. Q. za obdobie od 23.01.2014 do 15.04.2016 a za obdobie od 13.09.2016 do 13.09.2018.
1.1. Žalobca vychádzal z toho, že žalovaný je spoluvlastníkom uvedenej parcely v rozsahu 2/6 ale táto je ním dlhodobou komerčne využívaná v celom rozsahu ako parkovisko. Tým dochádza aj k užívaniu podielu žalobcu, avšak bez akejkoľvek náhrady.

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil, užívanie nehnuteľností v rozsahu podielu žalobcu popieral a uvádzal, že prevádzka parkoviska nevedie k zisku.

3. Z LV č. XXXX, Z..Ú.. Q.Š. vyplynulo, že parcela KNC Č.. XXXX/X je v spoluvlastníctve žalobcu v rozsahu 15/96 a v spoluvlastníctve žalovaného v rozsahu 2/6. Rovnako medzi stranami sporu bolo nesporné, že parcela funguje nielen ako nevyhnutný prejazd k jednotlivým stavbám ale aj ako parkovisko. Žalobca rovnako kúpnu zmluvou, ktorou nadobudol spoluvlastnícky podiel preukázal, že nadobudol aj „spevnené plochy“ na kupovanej nehnuteľnosti.

4. Žalovaný od začiatku napádal súd obviňujúc ho z nesprávneho procesného postupu a žiadajúc nápravu tohto stavu podaním sťažnosti na zákonného sudcu u predsedu OS PO, predsedu KS v PO a u verejnej ochrankyne práv. Na otázku zákonného sudcu na pojednávaní konanom dňa 01.06.2020, či vznáša námietku jeho zaujatosti uviedol, že áno a že napadá jeho postup v prejednávanej veci. Aplikujúc § 49 ods.3 C.s.p. - Dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti., sa však zákonný sudca touto námietkou zaujatosti nezaoberal.

4.1. Žalovaný videl nesprávny procesný postup sudcu v tom, že tento vo vzťahu k rozhodnutiu vo veci sp. zn. 15C/10/2014 (kde sa uplatňoval rovnaký nárok ale za iné obdobie, pričom žaloba bola právoplatne zamietnutá) a) nespojil prejednávajúcu vec s touto vecou, b) neaplikoval prekážku rozsúdenej veci, c) neaplikoval námietku záväznosti vyriešenej prejudiciálnej otázky, d) netrval na uvedení žalovanej sumy žalobcom, uspokojil sa s prejednaním žaloby na vydanie medzitýmneho rozsudku a nedal tak žalobcovi zaplatiť vyšší súdny poplatok.

5. K námietkam žalovaného tak súd uvádza:

a) Podľa § 230 C.s.p. - Ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova. Podľa R - 139/2014: Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z ktorých bol uplatnený (t.j. ak vyplýva z rovnakého skutku). Podstatu skutku treba vidieť predovšetkým v spôsobe účasti účastníkov vo všetkých formách prejavu na určitej udalosti a následku, ktorý bol ňou spôsobený v podobe vzniku, zmeny alebo zániku občianskoprávneho vzťahu. Pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej, nie je významné, ako bol skutok posúdený po právnej stránke. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, keď skutok bol súdom po právnej stránke posúdený nesprávne alebo neúplne.

O konanie tých istých osôb ide aj vtedy, keď v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov konania (či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie); pritom nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie (či ten, kto bol v skoršom konaní žalobcom, je žalobcom aj v novom konaní alebo má postavenie žalovaného, resp. či ten, kto v skoršom konaní vystupoval ako žalovaný, má alebo nemá v novom konaní procesné postavenie žalovaného).

V konaní 15C/10/2014 - išlo o zaplatenie odplaty za užívanie spoluvlastníckeho podielu žalobcu žalovaným v období od 23.01.2012 - 22.01.2014.

V konaní 9C/126/2016 - išlo o zaplatenie odplaty za užívanie spoluvlastníckeho podielu žalobcu žalovaným v období od 23.01.2014 - 15.04.2016.

V konaní 9C/40/2018 - išlo o zaplatenie odplaty za užívanie spoluvlastníckeho podielu žalobcu žalovaným v období od 13.09.2016 - 13.09.2018.

Keďže predmet konaní bol rozdielny, prekážka veci rozsúdenej daná nebola a námietka žalovaného tak bola nesprávna.

b) Podľa § 228 ods.1 C.s.p. - Výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre strany a pre tých, ktorí sa stali právnymi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku, ak nie je ustanovené inak.

Podľa § 194 ods.1 C.s.p. - Otázku, o ktorej má právomoc rozhodovať iný orgán verejnej moci ako orgán podľa § 193, môže súd posúdiť sám, nemôže však o nej rozhodnúť.

Podľa § 194 ods.2 C.s.p. - Ak bolo o otázke podľa odseku 1 rozhodnuté, súd na také rozhodnutie prihliadne a vysporiada sa s ním v odôvodnení rozhodnutia.

Otázka prejudiciality je v C.s.p. riešená iba vo vzťahu k rozhodnutiu iného orgánu verejnej moci. V prejednávanej veci žiadne takéto rozhodnutie vydané nebolo. Nová právna úprava civilného procesu zvyrazňuje zásadu, že právoplatným je iba výrok rozhodnutia a nie aj jeho odôvodnenie. Vyplýva to aj z § 214 ods.2 C.s.p. - Súd môže na návrh strany medzitýmnym rozsudkom rozhodnúť, či tu je, alebo nie je právo, od ktorého celkom alebo sčasti závisí rozhodnutie vo veci samej.

Je tak zrejmé, že týmto ustanovením zákonodarca zvyraznil, že aby bola určitá predbežná otázka vyriešená záväzne je potrebné postupovať uvedeným spôsobom. Ak by záväznosť malo aj samé vyriešenie predbežnej otázky v odôvodnení rozsudku, bolo by uvedené ustanovenie nadbytočné.

Uvedené však vyplývalo aj z doterajšej judikatúry, kde napr. NS ČR (pri obdobnej právnej úprave) vo veci sp. zn. 22Cdo/1124/2010 uviedol - Odvolací soud správně poukázal na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 6. 2009, sp. zn. 23 Cdo 1961/2009 <<http://www.beck-online.cz/legalis/document-view.seam?type=html&documentId=njptembqhfpgwxzqxgq4tq&conversationId=2094873>>, publikovaný v systéme ASPI s právnou vetou: „Nelze se ztotožnit s právním závěrem, že soud je vázán i posouzením předběžné otázky pouze v odůvodnění rozhodnutí, aniž by posouzení této otázky bylo přímo předmětem sporu. Zavazující pro účastníky řízení a pro všechny orgány je pouze výrok pravomocného rozsudku. Aby bylo závazné řešení předběžné otázky pro další spory, musela by tedy být tato předběžná otázka řešena přímo ve výroku rozhodnutí [např. v rozhodnutí podle § 80 písm. c) OSŘ]“. Pokud jde o řešení této otázky, rozhodnutí též odkazuje na právní teorii, která věc pojímá stejně (Macur, J. Předmět sporu v civilním řízení. Masarykova univerzita Brno, 2002, s. 54: „Určení předmětu sporu může být v souladu se zásadou dispozitivní <<http://www.beck-online.cz/legalis/document-view.seam?type=html&documentId=nnptembqhfpy6bopjxqgylemfpwi2ltobxxu2ldnzuq&conversationId=2094873>> pouze výsledkem vědomé, záměrné procesní činnosti strany, která je dána na základě svého poznání a

vůle. Pokud žalující strana neučiní předběžnou otázku výslovně předmětem určovací žaloby podmíněné ovšem právním zájmem strany na takovém postupu, nemůže se předběžná otázka stát předmětem sporu a soudní úsudek o jejím řešení nemůže vstoupit v právní moc. Totéž platí o eventuelních předběžných otázkách vznikajících v souvislosti s procesní obranou žalované strany“).

Vo vzťahu k rozhodnutí sp. zn. 15C/10/2014 bol tak súd viazaný iba záverom, že žalobcovi náhrada bezdôvodného obohatenia údajne získaného žalovaným za obdobie od 23.01.2012 do 22.01.2014 nepatrí. Dôvodmi uvedenými v odôvodnení rozsudku súd viazaný nebol a tak táto námietka žalovaného bola nesprávna.

c) Podľa § 166 ods.1 C.s.p. - V záujme hospodárnosti konania súd spojí na spoločné konanie také konania, ktoré sa pred ním začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých strán. Ak boli také konania pridelené viacerým sudcom toho istého súdu, rozhodne o spojení konaní ten sudca, u ktorého sa začalo konanie skôr.

Keďže o spojení mohol rozhodnúť iba sudca vo veci 15C/10/2014 je výčitka vo vzťahu k zákonnému sudcovi v prejednávanej veci nedôvodná. Navyše takéto spojenie nebolo ani hospodárne, keďže žaloba vo veci 9C/126/2016 bola na súde podaná dňa 15.04.2016 a vec 15C/10/2014 bola rozhodnutá dňa 09.02.2016 a bola už v štádiu odvolacieho konania.

d) Uznesením č.k. 9C/126/2016 - 32 zo dňa 07.12.2016 súd žalobu žalobcu odmietol. V odôvodnení okrem iného uviedol - Na návrh žalobcu treba prihliadať aj zo širších okolností. Podľa názoru súdu prvej inštancie ide z jeho strany o snahu minimalizovať náklady súdneho konania, nie ako takého, ale náklady, ktoré by vynaložil v prípade neúspechu, a to v rámci možných trov právneho zastúpenia protistrany ako aj v rámci zaplateného súdneho poplatku. V prípade, ak je žaloba podaná spôsobom ako tomu je v prejednávanej veci, nemožno určiť sumu bezdôvodného obohatenia, ktorej zaplataenia sa žalobca domáha a nemožno teda spoľahlivo vyrubiť súdny poplatok, ktorý sa v takýchto prípadoch jednoznačne vyrubuje podľa hodnoty prejednávanej veci, pričom zaplataenie súdneho poplatku je jednou z povinných procesných podmienok, za splnenia, ktorých môže súd vo veci konať a rozhodovať. Žaloba bola podaná podľa okresného súdu vyššie uvedeným spôsobom potom ako rovnaká žaloba žalobcu týkajúca sa iného obdobia, bola rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 15C/10/2014-282 zo dňa 09.02.2016 zamietnutá, pričom predmetný rozsudok bol rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 7Co/62/2016-325 zo dňa 27.10.2016 potvrdený. Uvedené opäť potvrdzuje snahu žalobcu minimalizovať jeho stratu pre prípad neúspechu. Je to zrejme aj z toho, že výšku bezdôvodného obohatenia si žalobca mohol nechal oceniť súkromným znaleckým posudkom, s ktorým sa v konaní naloží rovnako ako s posudkom súdom pribratého znalca.

Bol to KS v Prešove, ktorý predmetné uznesenie zrušil a súdu prikázal konať, preto námietka žalovaného je neoprávnená.

6. K meritu veci.

V posledných 25 - rokoch zaznamenala judikatúra značný posun v otázke posudzovania charakteru pozemných komunikácií z hľadiska ich existencie ako samostatnej veci. Súd teda predbežným právnym názorom na pojednávaní konanom dňa 03.10.2019 stranám ozrejmil, že je nevyhnutné riešiť právnú povahu komunikácie slúžiacej aj ako odstavná plocha, postavenej na parcele, ktorej sú strany sporu spoluvlastníkmi. Ak by totiž komunikácia bola samostatnou vecou, tak by tu bol stav, že pozemok je užívaný stavbou komunikácie na ňom a všetci ostatní následne užívajú už komunikáciu a nie pozemok. Túto otázku teda súd musel vyriešiť, pričom vychádzal predovšetkým z judikatúry NS ČR (pri obdobnej právnej úprave), keďže vo zverejnených rozhodnutiach NS SR riešenie obdobných otázok nenašiel. Súd teda argumentačne poukazuje na nasledujúce rozhodnutia:

6.1. NS ČR sp. zn. 22Cdo/2378/2016 - Za dané situácie je otázkou, zdali je súčasné těleso ulice súčasťou predmetného pozemku či je věcí samostatnou v právním slova smyslu. Nejvyšší soud přitom v minulosti připustil, že pozemní komunikace může být s ohledem na své provedení věcí samostatnou v právním slova smyslu. Pokud by se následně ukázalo (aniž by chtěl dovolací soud jakkoliv předjímat výsledky dalšího dokazování), že na predmetném pozemku se nachází samostatná věc v právním slova smyslu, pak by omezení vlastnického práva žalobce nejspíše nevyplývalo z tvrzené kategorizace pozemku jakožto veřejného prostranství, nýbrž ze skutečnosti, že je na predmetném pozemku umístěna stavba jakožto samostatná věc.

Vrchní soud <<http://www.beck-online.cz/legalis/document-view.seam?type=html&documentId=nnptembqhfpy6boozzgg2donfpxg33vmr4q&conversationId=3471461>> v Praze sp. zn. 3 Cdo 40/93 <<http://www.beck-online.cz/legalis/document-view.seam?type=html&documentId=njptcojzgrpxa4s7gvpvg5dsl4ytomy&conversationId=3471461>> (Právní rozhledy, 1993, č. 5), který zvažoval, zda panelová vozovka je stavbou, a uvedl: „V tomto

případě jde obvykle o hraniční situaci. Podle svého způsobu provedení může být takováto vozovka součástí pozemku (a tudíž nikoliv stavbou - srov. § 120 <<http://www.beck-online.cz/legalis/document-view.seam?type=html&documentId=onrf6mjzgy2f6nbqfzygmjsga&conversationId=3471461>> odst. 2 ObčZ <<http://www.beck-online.cz/legalis/document-view.seam?type=html&documentId=onrf6mjzgy2f6nbq&conversationId=3471461>>). Tak je tomu zpravidla tehdy, jsou-li silniční panely pouze položeny na zhutněném podloží, a popřípadě vyspárovány a vodorovně vyrovnány balenou drtí. Právě tak však může být stavbou - jestliže tomu odpovídá způsob provedení, zejména pak provedení podloží ve smyslu příslušných stavebních předpisů. Posouzení, zda provizorní panelová vozovka je stavbou <<http://www.beck-online.cz/legalis/document-view.seam?type=html&documentId=nnptembqhfpwy6boon2gc5tcme&conversationId=3471461>> i součástí pozemku ve smyslu závěrů uvedených shora, je otázkou právní přesto, že se soud při jejím řešení obvykle neobejde bez součinnosti znalce.“

NSS ČR, sp. zn. 5As/62/2008 - Pro posouzení otázky, zda je účelová komunikace (§ 7 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích) stavbou spojenou se zemí pevným základem, tj. samostatnou nemovitou věcí, nebo zda je součástí pozemku, na němž se nachází, jsou rozhodná stejná hlediska jako v případě jiných pozemních komunikací. Pokud je stavební provedení účelové komunikace takové, že lze jednoznačně vymezit, kde končí pozemek a začíná stavba, a pokud zároveň nelze stavební provedení účelové komunikace odstranit bez jejího zničení či zásadního zhoršení její sjízdnosti či schůdnosti, půjde o samostatnou nemovitou věc ve smyslu § 119 odst. 2 občanského zákoníku, která je samostatným předmětem právních vztahů.

ÚS ČR sp.z. III.ÚS 2280/18 - 14. Ústavní soud se pojmem stavby z hlediska občanskoprávního a z hlediska stavebního práva ve svých rozhodnutích již dříve zabýval a např. ve svém usnesení sp. zn. II. ÚS 1351/10 ze dne 15. 11. 2011 dospěl k závěru, že nesplňuje-li výsledek stavební činnosti pojmové znaky stavby jako věci nemovité, je vlastníkem předmětné komunikace vlastník pozemku, na kterém se komunikace nachází. V citovaném usnesení Ústavní soud konstatoval, že aby posuzovaná účelová komunikace představovala věc nemovitou, konkrétně stavbu spojenou se zemí pevným základem, je v prvé řadě třeba, aby byla schopna být vůbec věcí ve smyslu § 118 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění účinném do 31. 12. 2013, tedy být "vymezitelným kusem vnějšího světa" [nález sp. zn. II. ÚS 529/05 ze dne 19. 6. 2007 (N 97/45 SbNU 379)], který tvoří samostatnou věc, nikoli součást věci jiné, v daném případě pozemku. Ústavní soud dále uvedl, že o takový vymezitelný kus vnějšího světa nemůže jít dle konstantní judikatury tam, kde povrch pozemku byl zpracován navrstvením přírodních stavebních materiálů tak, že nelze určit jasnou hranici, kde končí pozemek a začíná stavba (např. u tenisového dvorce - viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 2. 2006 sp. zn. 22 Cdo 1118/2005, obdobně dosavadní judikatura posoudila i jiné případy zpevnění povrchu pozemku vrstvením různých přírodních materiálů - typicky šlo u parkovišť a kurtů o různé šterky, makadam, živce, antuku apod.). Obdobně ve svém nálezu sp. zn. IV. ÚS 42/01 ze dne 17. 4. 2002 (N 48/26 SbNU 39) Ústavní soud dospěl k závěru, že zpevněná asfaltová plocha - parkoviště nemá z hlediska občanskoprávního povahu stavby. 15. V posuzované věci bylo v řízení před obecnými soudy prokázáno, že základ předmětného chodníku z technologického hlediska původně tvořila struska, později šterk či jiná drť, horní vrstva pak byla dokončena několikacentimetrovým asfaltovým povrchem, na jedné straně chodník je stavebně ohraničen plechovou ohradou, za níž pokračuje pozemek parc. č. 1972/89 a tvoří podnikatelský areál vedlejší účastnice. Ústavní soud na základě spisového materiálu včetně v něm obsažené fotografické dokumentace dospěl k závěru, že na rozdíl od shora uvedených případů není konkrétní předmětný chodník pouhým zpevněním povrchu pozemku vrstvením přírodních materiálů či zpevněnou asfaltovou plochou, nýbrž samostatnou (stavbou) věcí v občanskoprávním smyslu, a jako takový je součástí místní komunikace [§ 12 odst. 4 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon č. 13/1997 Sb."), jejímž vlastníkem je podle § 9 odst. 1 tohoto zákona obec, na jejímž území místní komunikace leží, tedy stěžovatelka. Jde o zákonem předvídaný případ, kdy se nachází stavba místní komunikace (jíž je chodník součástí) na cizím pozemku (§ 17 odst. 2 zákona č. 13/1997 Sb.).

Komentár Mgr. Jiřího Králíka Ph.D. sudcu NS ČR k rozhodnutí NS ČR sp. zn. 22Cdo/818/2019 - Tatáž literatura při vědomí absence zákonné definice stavby v občanském zákoníku <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=onrf6mrqgezf6obz>> nabízí „typické znaky pojmu stavba ve smyslu občanskoprávním“ s tím, že obecně lze typické znaky pojmu stavba ve smyslu občanskoprávním vymezit takto: jedná se o

1. výsledek stavební činnosti člověka, který
2. má materiální povahu,
3. je vymezitelný vůči okolnímu pozemku,

4. má samostatnou hospodářskou funkci (účel) a

5. vyznačuje se kompaktností materiálu.

Publikované rozhodnutí naznačuje určitý vývoj, kterým za posledních cca 25 let judikatura procházela a který v praxi směřoval k tomu, že určité typy činností byly považovány spíše za pouhé ztvárnění povrchu pozemků než za samostatné nemovité věci (tenisové kurty, parkoviště, chodníky, manipulační plochy). V posledním období se však rozhodovací praxe Nejvyššího soudu v poměrech posuzování právní povahy parkoviště vrátila k východiskům a zdůraznila, že ani parkoviště nelze upřít povahu samostatné věci, jde-li o stavbu. Praxe v dřívějším období považovala parkoviště za součást pozemku typicky v případech, kdy se jednalo pouze o upravenou plochu, která sloužila k parkování vozidel. Nikdo by však zřejmě nepochyboval o povaze parkoviště jako samostatné věci tam, kde by bylo konstruováno jako několikapatrový objekt taktéž sloužící k parkování vozidel. Proto judikatura posledního období klade důraz při posuzování samostatnosti či nesamostatnosti objektů právě na jejich povahu jakožto stavby. Z těchto východisek vychází i právě publikované rozhodnutí. Jak ovšem zdůrazňuje, posuzování některých případů je i při stanovení východisek pořád hraniční a závisí na individuálních okolnostech jednotlivého případu.

KS v Hradci Králové sp. zn. 20Co/450/2008 - Odvolací soud považuje za vhodné učinit závěrem zmínku o povaze odstraňované věci. V soudní praxi bylo dlouhou dobu nejisté, zda komunikace spočívající v živičném povrchu položeném na pozemku je samostatnou stavbou či pouhou úpravou pozemku. Původně převládal názor tento (22Cdo 1911/2000), posléze onen (31Cdo 691/2005). Okresní soud se v posuzovaném případě nevyjádřil k této otázce zcela jednoznačně. Z jeho rozhodnutí lze však spíše dovodit, že asfaltovou plochu považoval v souladu se starší judikaturou jen za výsledek stavební činnosti. Odvolací soud je - i s ohledem na znění § 17 odst. 2 zák. č. 13/1997 Sb., který rozlišuje mezi stavbou místní komunikace a pozemkem pod ní - toho názoru, že v daném případě o stavbu jde. Zároveň však nepřisuzuje vyřešení této otázky žádný zásadní význam. Ať již představuje těleso asfaltového (živičného) povrchu stavbu či jen úpravu pozemku, v každém případě je žalovaný povinen tento výsledek stavební činnosti z pozemku žalovaného odstranit, neboť jej zřídil neoprávněně (§ 126 odst. 1, § 135c obč.zák.).

6.2. Otázka, či stavba komunikácie je alebo nie je samostatnou vecou je otázkou právnou. Jej vyriešenie tak patrí súdu, ktorý od znalca požadoval riešenie otázok, či v prejednávanej veci je komunikácia spojená so zemou pevným podkladom a či bolo potrebné upraviť podklad. Zadanie otázok znalcovi ako aj jeho kvalifikáciu konzultoval súd s MS SR. Na základe položených otázok tak znalec mal odpovedať, či komunikácia je stavbou v zmysle Stavebného zákona, pričom záver, či je stavbou aj podľa občianskoprávných predpisov už robí súd.

6.3. Zo znaleckého posudku č. 17/2020 vyplynulo, že predmetná komunikácia bola vybudovaná na upravenom podklade a je pevne spojená so zemou. Zároveň s fotografií vyplýva, že je po stranách ohraničená chodníkmi alebo samotnými budovami. Z vykonaných vývrtov a ich fotografií nemá súd pochybnosti o tom, že posudzovaná komunikácia je stavbou - samostatnou vecou v zmysle občianskeho práva a nie je ju možné v zmysle vyššie citovanej judikatúry odstrániť bez jej zničenia. Predmetnú komunikáciu nemožno žiadnym spôsobom porovnávať s jednoduchou úpravou povrchu typu škvara, antuka, voľne položené panely a pod., ktorými dochádza iba k úprave povrchu pozemku bez vzniku samostatnej veci - stavby.

7. Vzhľadom na uvedený záver, tak súd žalobu zamietol, pretože užívaný už nie je pozemok ale samostatná vec - stavba na ňom, čo predmetom konania nebolo. Súd nepripustil zmenu žaloby urobenú na pojednávaní dňa 01.06.2020, keďže tak žalobca mohol urobiť písomne po doručení znaleckého posudku a znamenalo by to zmenu predmetu konania s potrebou odročenia pojednávania a predĺženia konania (predmetom dokazovania by musel byť charakter komunikácie - verejná alebo neverejná, nebolo vykonané dokazovanie o vlastníckovi alebo vlastníkoch komunikácie a pod.), čo súd považoval za nevhodné. Rovnako zmena žaloby vo forme nového nároku by nemala vplyv ani na uplynutú dobu premĺčania pre tento nový nárok a teda žalobca môže podať žalobu novú s novým predmetom konania bez toho, aby jeho práva boli súdom poškodené alebo obmedzené.

7.1. Na základe prijatého záveru, súd nepovažoval za potrebné vykonať ani ďalšie dokazovanie navrhované žalobcom.

K námietkam žalobcu k znaleckému posudku.

8. Znalecký posudok bol žalobcovi doručený dňa 17.04.2020 a bola mu daná lehota na vyjadrenie 20 dní rovnako ako žalovanému. Vzhľadom na zákon č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony [§ 2 ods.1 - Ustanovenie § 1 písm. a) /Lehoty ustanovené právnymi predpismi v

súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 30. apríla 2020 neplynú/, platí rovnako aj pre lehoty ustanovené zákonom alebo určené súdom na vykonanie procesného úkonu v konaní pred súdom účastníkmi konania a stranami v konaní; v trestnom konaní to platí len o lehote na podanie opravného prostriedku pre obvineného, jeho obhajcu, poškodeného a zúčastnenú osobu.] procesná lehota začala plynúť dňa 01.05.2020 a uplynula dňa 20.05.2020. Žalobca sa v tejto lehote nevyjadril a o jej predĺženie nepožiadaval. Zvolil „procesnú taktiku“ vyjadrenia sa v deň pojednávania súdu 01.06.2020.

8.1. Takúto taktiku však súd neaprobuje a na uvedené námietky tak neprihliada. Rovnako súd postupoval už vo veci sp. zn. 9C/16/2018, kde uviedol: „Znalecký posudok bol doručený žalobcovi dňa 20.02.2019 a žalovanému rovnako dňa 20.02.2019. Súd stanovil lehotu stranám sporu na vyjadrenie k znaleckým posudkom 14 dní, pričom ani jedna zo strán sporu nepožiadala o predĺženie lehoty, preto súd túto lehotu považuje za dostatočnú. V podaní doručenom súdu zo strany žalovaného dňa 04.04.2019 (teda v deň pojednávania) sa uvádzajú určité námietky voči znaleckému posudku, na tieto však súd nebral ohľad, a to z toho dôvodu, že určenie všeobecnej hodnoty vozidla je skutkovou otázkou. Námietky voči znaleckému posudku sú rovnako skutkovými námietkami. Podľa § 149 C.s.p. - Prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky. Podľa § 153 C.s.p.: (1) Strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. (2) Na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu. (3) Ak súd na prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany neprihliadne, uvedie to v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej. Keďže skutkové tvrdenia týkajúce sa znaleckého posudku boli súdu oznámené oneskorene, súd na nich neprihliadal.“

KS v Prešove uvedený postup v rozsudku sp. zn. 3Co/87/2019 posúdil ako správny, keď uviedol - 17. Druhá odvolacia námietka žalovaného, že súd prvej inštancie v rozpore s procesnoprávnymi predpismi neprihliadal na námietky žalovaného voči znaleckému posudku č. 39/2019 zo dňa 31.01.2019 odvolací súd konštatuje nasledovné. Súd prvej inštancie správne posúdil námietky žalovaného voči predmetnému znaleckému posudku ako skutkové námietky. Následne správne dodržal procesný postup v zmysle ust. § 149 CSP, ktorý uvádza, čo možno považovať za prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, pričom v danom prípade sa jedná o demonštratívny výpočet. Správne aplikoval aj ust. § 153 CSP, ktoré hovorí o včasnom uplatnení procesného útoku a procesnej obrany sporovými stranami. V predmetnom procesnom ustanovení sa konštatuje, že na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu. Rovnako sa súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí v zmysle ust. § 153 CSP ods. 3, riadne vysporiadal so skutočnosťou, že na prostriedky procesnej obrany u žalovaného neprihliadol a z akých dôvodov tak vykonal. Tieto skutočnosti podrobne, jasne a zrozumiteľne uviedol vo svojom rozhodnutí (bod 4.14. rozsudku). V žiadnom prípade tak nemožno konštatovať, že by rozhodnutie súdu prvej inštancie z procesného hľadiska bolo svojvoľné, resp. arbitrárne. Súd prvej inštancie k druhej odvolacej námietke uviedol aj jasný záver, keď časovo špecifikoval, že skutkové tvrdenia týkajúce sa znaleckého posudku boli stranou žalovaného oznámené oneskorene.

18. K tejto skutočnosti považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že súd prvej inštancie v danom prípade aplikoval prospektívnu sudcovskú koncentráciu. Pri posudzovaní uplatnenej sudcovskej koncentrácie súdom sa odvolací súd v prvom rade vysporiadal so skutočnosťou, či vyjadrenie žalovaného zo dňa 03.04.2019 k znaleckému posudku sa má posudzovať ako procesná obrana. Základným kritériom, či sa jedná o procesný útok alebo procesnú obranu je skutočnosť, či sa strany k niektorej zo sporných otázok vyjadrujú obligatórne alebo nie. Možno konštatovať, že sporové strany sa obligatórne nevyjadrujú k právnej stránke veci a k tomu, ako má súd vyhodnotiť vykonané dôkazy. Ani jedno z týchto dvoch kritérií vyjadrenie žalovaného voči znaleckému posudku nespĺňa. Jedná sa o typický príklad procesnej obrany, keď samotný znalecký posudok je potrebné posúdiť ako konkrétny samostatne civilným sporovým poriadkom uvádzaný dôkazný prostriedok, voči ktorému sa strana sporu má právo brániť, či už svojim vyjadrením alebo aj následným predkladaním návrhov na vykonanie ďalšieho dokazovania. Výklad civilného sporového poriadku prezentovaný žalovaným, že vyjadrenie k znaleckému posudku nie je procesnou obranou je účelové, resp. vychádza z nepochopenia zmyslu ust. § 149 CSP.

19. Taktiež bolo potrebné z pohľadu odvolacieho súdu posúdiť, či súd prvej inštancie správne aplikoval sudcovskú koncentráciu konania pri takto realizovanej procesnej obrane žalovaného. Tu možno konštatovať, že procesná obrana v podobe námietok žalovaného voči znaleckému posudku nebola vykonaná včas, teda v sudcovskej lehote 14 dní. Znalecký posudok bol žalovanému doručený 20.02.2019, pričom jeho námietky voči posudku neboli súdu prvej inštancie doručené v lehote 14 dní ale značne oneskorene tesne pred termínom vytyčeného pojednávania. Žalovaný nikdy nepožiadaval o predĺženie sudcovskej lehoty, ktorá v zmysle Čl. 10 CSP po jej skončení vytvára procesnú preklúziu. Jedným zo základných dôvodov prečo súd nemusí prihliadnuť na procesný útok a procesnú obranu je skutočnosť, že by toto vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu. V danom prípade toto kritérium súdom prvej inštancie použitá sudcovská koncentrácia konania spĺňa. Súd prvej inštancie teda mohol použiť sudcovskú koncentráciu konania. V závere je potrebné ohľadne sudcovskej koncentrácie konania tak ako ju využil súd prvej inštancie konštatovať, že táto bola použitá v súlade so všetkými zásadami civilného sporového poriadku a zároveň pri rešpektovaní materiálnych korektívov, ktoré civilný sporový poriadok obsahuje. Súd prvej inštancie teda procesne nepochybil, ak neprihliadal na oneskorené námietky žalovaného, ktoré predstavovali procesnú obranu voči znaleckému posudku doručeného žalovanému. Na záver je potrebné uviesť, že inštitút pojmu „neprihliadať“ znamená procesnú pozíciu fikcie „ako keby úkon urobený vôbec nebol“. Po naplnení podmienok pre túto procesnú fikciu sa obsah takého úkonu už žiadnym spôsobom neposudzuje.

8.2. Vo vzťahu k výberu znalca, jeho kvalifikácii (konzultovanej s MS SR) a k položeným otázkam nemal žalobca žiadne námietky, pričom uznesenie o ustanovení znalca mu bolo doručené už dňa 06.12.2019. Napriek tomu, že voči uzneseniu nebolo prípustné odvolanie, je bežnou praxou, že ak strana sporu chce od znalca odpovede aj na ďalšie otázky, oznámi to súdu a v prípade ich relevancie ich súd o vyriešenie znalca požiada. Tvrdenia žalobcu o tom, že znalecké dokazovanie bolo nesprávne, tak súd považuje za ďalšiu účelovú „procesnú taktiku“ a považuje ich za irelevantné.

9. Už len na okraj súd uvádza, že podstata sporu medzi stranami sporu je v tom, že žalobca sa nepodieľa na výťažku z výberu vstupného. Oprávnenosť vyberania vstupného predmetom konania nie je, avšak ako vyplynulo z tvrdení žalovaného areál, v ktorom sa nachádza sporná parcela bol v minulosti voľne verejnosti prístupný. K zmene došlo na prelome 2. a 3. tisícročia, keď došlo k jeho uzavretiu bránou a vyberaniu parkovného.

9.1. Podľa názoru súdu stavba na spornej parcele má vzhľadom na nevyhnutný charakter prístupu k stavbám povahu účelovej komunikácie podľa § 22 ods.1 cestného zákona č. 135/1961 Zb. - Účelové komunikácie slúžia spojeniu jednotlivých výrobných závodov alebo jednotlivých objektov a nehnuteľnosti s ostatnými pozemnými komunikáciami alebo komunikačným účelom v uzavretých priestoroch alebo objektoch.

9.2. Podľa § 22 cestného zákona

(2) Pre povolenie stavby účelovej komunikácie platí ustanovenie § 16.

(3) Účelové komunikácie sa členia na verejné a neverejné. Účelové komunikácie v uzavretých priestoroch alebo objektoch sú neverejné. Verejnú účelovú komunikáciu môže príslušná obec vyhlásiť za neverejnú len so súhlasom jej vlastníka.

Podľa § 6 ods.1 cestného zákona

(1) Premávku na pozemných komunikáciách upravujú osobitné predpisy; 1f) v ich medziach môže každý užívať pozemné komunikácie obvyklým spôsobom na účely, na ktoré sú určené (ďalej len "všeobecné užívanie").

9.3. To, či pri spornej účelovej komunikácii bol dodržaný postup jej zmeny z verejnej (s možnosťou bezplatného všeobecného užívania) na neverejnú (uzavretím areálu s obmedzením vstupu a užívania zaplatením tzv. parkovného) presahuje predmet tohto konania.

10. Podľa § 251 C.s.p. - Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods.1 C.s.p. - Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 257 C.s.p. - Výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 262 ods.1 C.s.p. - O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

10.1. Žalovaný bol v konaní úspešný, avšak súd mu nárok na náhradu trov konania nepriznal. Dôvody hodné osobitného zreteľa videl v tom, že žaloba bola zamietnutá z podstatne iných dôvodov akých

sa domáhal žalovaný. Rovnako zo spisu žalovanému žiadne trovy konania neplynú (nebol právne zastúpený, necestoval na OS PO z iného mesta a pod.).

10.2. V konaní neúspešný žalobca je povinný zaplatiť náhradu trov konania znalcom.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Podľa § 359 C.s.p. - Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Prešov v dvoch (2) vyhotoveniach.

Podľa § 363 C.s.p. - V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. - Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 C.s.p. - (1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C.s.p. - Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.